

Underhållande lärobok i kvinnligt ledarskap

Barbro Dahlbom-Hall.
Lära kvinnor chefa män. 152
sidor. Stockholm: Natur och
Kultur, 1996. Pris ca 210 kr.
ISBN 91-27-04333-9.

*Recensent: docent Berit
Calissendorff, chefsöverlä-
kare, S:t Eriks ögonsjukhus,
Stockholm.*

Som vanligt är Barbro Dahlbom-Hall mycket underhållande och lättläst. Hennes senaste bok »Lära kvinnor chefa män» är delvis en annan vinkling av teman som behandlats i tidigare böcker. Huvudbudskapet i boken är att kvinnor ska skapa sin egen kvinnliga chefsroll – inte bara falla in i den traditionellt manliga. En kvinna med manliga chefsfaser blir varken accepterad av det egna eller det motsatta könet. Som författaren påpekar vänder sig boken inte mot män utan försöker skapa förståelse för könets olika sätt att »chefa». Många kvinnor kommer att finna att »just så här är det». Författarinnan försöker i boken inte bara ge förklaring till och förståelse för spel och spelregler som gäller utan också samtidigt ge vägledning om hur man kan finna lösningar.

Rädda för att dominera

En lärobok riskerar att bli torr beskrivning och uppräddande av fakta men här kryddas allt med roliga citat och dramatiska liknelser. »Kvinnors rädsla för dominans yttrar sig i att även om de är 100-procentigt säkra på en sak så låter det som om de bara vore säkra till 55 procent. När männen är säkra till 55 procent så låter det som om de vore säkra till 100 procent.» Eller som illustration till kvinnors rädsla att »ta för sig»: Många kvinnor sitter och väntar på att bli uppbyggda till dans. »Men då bjuds de ju upp av män och tvingas dansa både baklänges och motsols – mot sin egen kraft.»

Skårskådar maktspellet

Boken vänder sig i första hand till kvinnor. Den försöker få kvinnorna att inse sin egen styrka och agera utifrån den. Eftersom boken också försöker lära oss att se makten och spe-

NYA BÖCKER

let kring makten – hur olika det yttrar sig beroende på kön – har säkert många män också nytta och glädje av att läsa den, om de kan undvika att bli provocerade och härigenom avfärdade boken som »kvinno-larv». •

Informativt om kärlikirurgiska komplikationer

Bruce Campbell, ed. **Complications in arterial surgery. A practical approach to management.** 220 sidor. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1996. Pris £ 50. ISBN 0-7506-0568-5.

*Recensent: professor Da-
vid Bergqvist, institutionen för
kirurgi, Akademiska sjukhu-
set, Uppsala.*

Till de stora utmaningarna inom kärlikirurgin hör omhändertagandet av komplikationer, och i den mån behandlingen är operativ rör det sig ofta om tekniskt krävande och svår-bemästrade kirurgiska ingrepp. Läroböcker som specifikt behandlar komplikationer är få, även om man kan tillgodogöra sig en hel del information i kärlikirurgiska läroböcker över huvud taget.

Lättläst i brittisk ton

Från amerikanskt håll har sedan ett antal år Bernhards

och Townes »Complications in vascular surgery» funnits, med sin senaste upplaga 1991. Det är därför med intresse och nyfikenhet man läser en ny bok på området, nämligen den av Bruce Campbell redigerade »Complications in arterial surgery. A practical approach to management». Bruce Campbell är kärll- och allmänskirurg i Exeter, och han har i detta komplicationsprojekt samlat omkring sig 18 brittiska kärlikirurger.

Det har blivit en bok skriven med hög kompetens och mes-tadels på ett mycket bra sätt. Boken är indelad i tre huvudavdelningar: allmänna komplikationer, komplikationer efter specifika procedurer och akut ischemi/amputation. Boken är lättläst men samtidigt informationsrik och bitvis mycket brittisk i personliga kommentarer och formuleringar. Den lämpar sig bäst för kärlikirurger i början av sin karriär och för allmänskirurger som ju kan stöta på framför allt de sena komplikationerna i olika sammanhang, inte minst akut. Boken kan rekommenderas till dessa kategorier och bör finnas bland kirurgklinikernas referenslitteratur.

Varierande kvalitet

Som så ofta när det gäller böcker av flera författare är struktur och uppläggning av de olika kapitlen varierande. Det är ju alltid en fråga om hur långt en redaktör skall sträcka sig i strävan efter enhetlighet. Emellertid är det inte särskilt många onödiga upprepningar. Vissa kapitel handlar mer om primäråtgärder än om själva komplikationerna (tex kapitlen om mesenterieell konstruktion och kärltrauma).

Illustrationsmaterialet är ganska ojämnt och litet osystematiskt. Det är inte helt lätt att förstå vad som legat bakom urvalet alla gånger, och det är ibland svårt att se vad författarna vill få fram med en speciell illustration. I kärlskadekapitlet finns tex en röntgenbild av halsen på en patient med en kniv instucken, och i bildtexten står det noterat att »Despite the dramatic appearance there was no major vascular injury».

Två kapitel avviker från gängse komplikationsbeskrivningar i textböcker. Båda är skrivna av Bruce Campbell själv. Det första handlar om riskbedömningar och hur man

handskas med risksituationer inom kärlikirurgi och ger också kortfattat medikolegala aspekter på komplikationer.

Tänkvärt om analyserande läsmetod

Det andra kapitlet handlar om hur man kritiskt skall läsa publikationer där komplikationer beskrivs och vilka principiella möjligheter som finns att »förbättra data» – medvetna och omedvetna.

Detta sätt att närma sig artiklar gäller förstås inte bara komplikationer och inte heller bara kärlikirurgiska problem. Detta analytiska tillvägagångssätt kallades nyligen för »Campbellization» av John Wolfe, en av medarbetarna i boken. Båda dessa kapitel är mycket läs- och tänkvärda, och boken som helhet kan som nämnts ovan rekommenderas. •

Metodbok för kvalitativ medicinsk forskning

Nicholas Mays, Catherine Pope, eds. **Qualitative research in health care.** 79 sidor. London: BMJ Publishing Group, 1996. ISBN 0-7279-1013-2.

*Recensent: professor Ger-
ry Larsson, centrum för folk-
hälsoforskning, Landstingshu-
set, Karlstad.*

Nicholas Mays, King's Fund Policy Institute, London, och Catherine Pope, University of Leicester, är redaktörer för en nyutkommen bok om kvalitativ forskning. Boken heter »Qualitative research in health care» och är utgiven av British Medical Journal Publishing Group. Innehållet utgörs av sju fristående kapitel och ett appendix, vilka samtliga tidigare publicerats som enskilda artiklar i British Medical Journal.

Pedagogiskt välgjord

Boken har ett attraktivt format. Den är kort (79 sidor), välgjord ur pedagogisk synvinkel och skriven i en saklig stil. I de två inledande uppsatserna, liksom i appendixet, diskuteras den kvalitativa forskningens plats inom medicinsk forskning och dess vetenskapliga